

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI  
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY  
SPOŁECZNEJ  
W BIAŁOGARDZIE  
ZA ROK 2019**

28 marca 2020 r.

## Spis treści

WSTĘP .....	3
I. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK.....	5
II. POMOC SPOŁECZNA.....	7
1.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej.....	7
2.1 Praca socjalna.....	11
2.2 Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	15
2.3 Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.....	15
III. STYPENDIA SZKOLNE.....	17
IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	18
3.1 Świadczenia rodzinne.....	19
3.2 Fundusz alimentacyjny.....	20
3.3 Karta Dużej Rodziny.....	20
3.4 Świadczenie wychowawcze .....	21
3.5 Program „Dobry start”.....	22
V. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2019 ROK ORAZ PLAN NA 2020 ROK MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE.....	25
VI. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020ROK .....	26

## **WSTĘP**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie jest jednostką organizacyjną Gminy, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na udzielaniu świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej, pomocy usługowej, pracy socjalnej i wsparcia środowiskowego. Pomoc społeczna powszechnie rozumiana głównie, jako wsparcie finansowe i rzeczowe, obecnie jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwycięzania trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie w szczególności należy:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji oraz wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych;
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni oraz opłacanie lub dofinansowanie opłat za pobyt w nich;
- zapewnienie pomocy w formie posiłku;
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do w/w świadczeń;
- potwierdzanie prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- świadczenie pracy socjalnej;
- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w ramach systemu pieczy zastępczej;
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i pielęgnacyjnych;
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendium szkolnego;
- realizacja programu Karta Dużej Rodziny;
- realizacja ustawy o „pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”;
- realizacji programu „Dobry start”
- prowadzenie obsługi administracyjno- technicznej Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Powyższe zadania w 2019 r. podobnie jak w latach ubiegłych były realizowane ze środków finansowych pochodzących z Urzędu Gminy w Białogardzie i Wojewody Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Urzędu Gminy.

Kryterium dochodowe obowiązujące w ustawie o pomocy społecznej wynosi:

- na osobę samotnie gospodarującą - 701zł,
- na osobę w rodzinie – 528zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej dwóch z dysfunkcji, powodującej nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny (tj. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna).

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej lub odmowa ich przyznania następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne, a także nowe unormowania prawne w obszarze polityki społecznej państwa wywierają ogromny wpływ na rodzaj działań, podejmowanych przez Ośrodek zarówno na gruncie pomocy społecznej, jak i na innych poziomach zabezpieczenia społecznego.

## ***I. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK***

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomocą obejmuje mieszkańców naszego Gminy Białogard. Pomoc kierujemy do świadczeniobiorców: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+”, świadczeń „Dobry start” oraz stypendiów szkolnych. Liczbę rodzin objętych pomocą przedstawia tabela nr 1:

***TABELA NR 1***

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą
1	Pomoc społeczna	<b>325</b>
2	Zasiłki rodzinne, fundusz alimentacyjny	<b>937</b>
3	Stypendia szkolne	<b>293</b>
4	Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”	<b>856</b>
5	Świadczenie „Dobry start”	<b>612</b>
6	Dodatek mieszkaniowy i energetyczny	<b>182</b>

W 2019r. realizując zadania wydano ogółem 3968 decyzji administracyjnych, w tym 1213 z zakresu pomocy społecznej, 969 z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, 324 z zakresu ustawy o systemie oświaty- stypendia szkolne, 856 zakresu realizacji programu „Rodzina 500+” oraz „Dobry start” - 624.

Z powyższych danych można zaobserwować, spadek liczby rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Duży wpływ miało na to wprowadzenie i realizacja programu „Rodzina 500+”, zwiększona ilość kontraktów socjalnych zawieranych między klientem a pracownikiem socjalnym pod kątem zatrudnienia oraz zwiększenie aktywności zawodowej klientów pomocy społecznej.

W 2019 roku z pomocy społecznej skorzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakłady karne, osoby u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Analizę statystyczną występujących problemów oraz liczbę środowisk przedstawia tabela nr 2.

**TABELA NR 2**

<b>Przyczyny korzystania z pomocy</b>	<b>Liczba środowisk</b>
Bezrobocie	415
Niepełnosprawność	275
Długotrwała choroba	292
Ubóstwo	631
Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	141
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9
Przemoc w rodzinie	4
Narkomania i alkoholizm	24
Zagrożenie bezdomnością	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	80
Wielodzietność	159
Zdarzenia losowe	6

Z powyższych danych wynika, że u większości osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej występuje wielopropblemowość. W 2019r. zarejestrowanych osób w wieku produkcyjnym w Powiatowym Urzędzie Pracy było 477 a w 2018 r. -565 osób. Pomimo stałej ilości na przełomie lat 2019/2020 osób bezrobotnych ilość rodzin korzystających ze świadczeń pomocy minimalnie spada.

## II. POMOC SPOŁECZNA

### 1.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej

#### 1.1.1. Zadania zlecone gminie.

TABELA NR 3

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota świadczeń wypłaconych w zł
1.	ZASIŁKI STAŁE	60	562	285 122,63
	w tym			
	Osoby samotnie gospodarujące	48	446	237 365,43
	Pozostające w rodzinie	12	116	47 757,20
2.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	47	448	20 672,25
<b>RAZEM</b>		x	x	<b>305 794,88</b>

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyły liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

**Wynagrodzenie za sprawowanie opieki** jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

**Składka na ubezpieczenie zdrowotne** opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

### **1.1.2 Zadania własne gminy.**

W ramach zadań własnych Ośrodek świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich. Tabela nr 4 przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

**TABELA NR 4**

<b>Lp</b>	<b>Formy pomocy</b>	<b>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia</b>	<b>Liczba świadczeń</b>	<b>Kwota świadczeń w zł</b>
1	Pochówek	0	0	0,00
2	Inne zasiłki celowe i w naturze (opał, leki, żywność, inne firmy)	223	1835	304 465,54
3	Schronienie	0	0	1 284,32
4	Domy pomocy społecznej	16	159	402 195,60
5	Zasiłki okresowe	128	568	193 527,19
6	Usługi zwykłe	7	2048	40 004,02
	<b>RAZEM</b>	x	x	<b>941 476,67</b>



Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem **941 476,67 zł.**

W 2019 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. W 2019 roku wysokość zasiłku stałego wynosi **645 zł.** Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 60 osób na ogólną kwotę 285 122,63 zł

Na realizację zasiłków okresowych w 2019r. wydatkowano kwotę- 193527,19zł, a skorzystało z tej formy pomocy 128 rodziny.

W roku 2019 z usług opiekuńczych skorzystało 7 osób, natomiast w Domach Pomocy Społecznej umieszczonych było 16 osób.

Osoby ubiegające się o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny, długotrwale chore, które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych, długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytem osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Aktualnie potrzeba jest skierowania 5 osób do Domu Pomocy Społecznej, osoby te objęte są usługami opiekuńczymi.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2019 roku wydatkowano kwotę 402 195,60 zł.

### ***1.1.3 Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.***

Na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. o ustanowieniu wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, z budżetu Wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 236 000,00 zł. Łączny koszt programu wyniósł 312 744,41zł.

W ramach programu realizowano zadania poprzez dożywianie dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach, schroniskach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie

przyznawał również pomoc podopiecznym w zasiłków celowych. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia tabela nr 5.

**TABELA NR 5**

	<b>Liczba rodzin</b>	<b>Liczba świadczeń</b>	<b>Kwota w zł</b>
posiłki w szkole	56	9 169	37 698,61
posiłki w schroniskach i innych stołówkach	-	-	-
Zasiłki celowe	202	1702	275 045,80
<b>Razem</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>312 744,41</b>

Świadczenia w zakresie dożywiania (bezpłatne posiłki) uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z Uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 12 lutego 2014 r. „w sprawie podwyższenia kwot kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia osób w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania *Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020* oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z tego programu” W ramach programu w 2019 r. objęto pomocą 258 rodzin.

## 2.1 Praca socjalna

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2019 roku pracownicy objęli pomocą 342 rodzin, w których przeprowadzili 723 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Możemy zaobserwować, w porównaniu do roku 2018, mały wzrost rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Spowodowane jest to zwiększoną ilością zawieranych kontraktów socjalnych oraz większą aktywnością zawodową klientów pomocy społecznej.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2019 pracownicy socjalni sporządzili 17 kontraktów socjalnych, warunki kontraktu zerwało 8 osób. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. W 2019r. na terenie naszej gminy przebywało 8 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno- zimowym

pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytulisk i noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 1 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie.

Rejony pracy socjalnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie wyglądają następująco:

REJON I – Buczek, Dargikowo, Góry, Klepino, Liskowo, Pomianowo, Rzyszczewo, Wygoda, Zaspy Małe, Żeleźno, Żytelkowo.

REJON II - Byszyno, Czarnowęsy, Dębczyno, Gruszewo, Laski, Moczyłki, Nawino, Przegonia, Rogowo, Sińce, Tarpnowo.

REJON III – Białogórzyno, Białogórzynko, Kościernica, Leśniki, Lulewice, Lulewiczki, Nosówko, Pekanino, Pekaninko, Pustkowo, Pustkówko, Redlino, Roscino, Stajkowo, Strzelec, Trzebiele, Wronie Gniazdo, Ząbki, Żelimucha.

REJON IV – Kamosowo, Łęczno, Łęczenko, Łęczynko, Nasutowo, Podwilcze, Rarwino, Rychowo, Rychówko, Stanomino, Zagórze, Żabinic

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych. Każdy z pracowników posiada obszar swojej pracy. Średnio na pracownika socjalnego przypada ok. 100 aktywnych środowisk.

Pracownicy socjalni działając na rzecz zmiany, życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin współpracują z Sądem, Powiatową Komendą Policji, Poradnią Uzależnień, zakładami karnymi, pracownikami przytulisk i noclegowni, lekarzami rodzinnymi i pedagogami szkolnymi, pracownikami Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Częstym problemem

bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego skorzystały 6 osób po odbyciu kary pozbawienia wolności (jednak łącznie Zakład Karny opuściło 7 osób).

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2019 roku pracownicy uczestniczyli w 65 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwycięzenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizują 3 osób. Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka.

Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii.

Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

## **Asystent rodziny**

W dniu 28 kwietnia 2011r. Sejm przyjął ustawę o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ma przede wszystkim na celu pomoc rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze oraz zmienić system opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Ustawa wprowadza funkcję tzw. Asystenta rodziny, który ma wspierać nie tylko w przewyżczeniu problemów wychowawczych, ale również w codziennych sprawach.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Kierownik Ośrodka zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, asystent podejmuje pracę z rodziną.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W 2019r. pomocą asystenta objętych było 22 rodzin.

## **2.2 Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie działa Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany na mocy Uchwały Rady Gminy Nr V/31/11 z dnia 16 marca 2011r.

W skład Zespołu wchodzi pedagogzy ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego, przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji, kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, przedstawiciel Urzędu Gminy, przedstawiciel ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy GOPS.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i podejmowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie. Czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

W 2019r. w związku z założeniem przez funkcjonariuszy policji 11 Niebieskich Kart. Zespół podjął działania zgodnie z procedurą i powołał 65 grupy robocze. Osoby objęte pomocą w ramach procedury „Niebieskiej Karty” otrzymały wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego, w uzasadnionych przypadkach schronienia. Osoby stosujące przemoc były kierowane do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy, w sytuacji osób uzależnionych podejmowano działania skierowane na podjęcie leczenia odwykowego. Pracownicy socjalni monitorują środowiska, pozostając w stałym kontakcie z osobami w celu udzielenia w razie potrzeby natychmiastowego wsparcia.

Szczegółową analizę przedstawia sprawozdanie z działań podjętych przez Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

## **2.3 Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020**

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/ rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych. Pomoc przekazywana jest w formie artykułów spożywczych osobom najbardziej potrzebującym i znajdującym się w trudnej sytuacji (określone przesłanki art. 7 ustawy o pomocy społecznej), przekazywane bezpłatnie.

Program realizowany jest przez organizacje partnerskie o zasięgu ogólnopolskim lub ponadregionalnym wyłonione w drodze konkursu tj. Caritas Polska, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Federacje Polskich Banków Żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie od 2019 r. bezpośrednio udziela wsparcia

podopiecznym w ramach bezpłatnej dystrybucji żywności jako jednostka wytypowana przez Wójta do realizacji ww zadania.

W 2019 r. z ww wsparcia skorzystało 855 osób. Łącznie wydano 40963,18 kg artykułów żywnościowych. Ze wsparcia mogły skorzystać osoby spełniające kryterium dochodowe w wysokości 200 % kryterium uprawniającego zgodnie w ustawą o pomocy społecznej tj. dla osób samotnie gospodarujących -1402,00 zł, dla osób w rodzinie 1056,00 zł.

### **Wypoczynek dla dzieci i młodzieży**

Kuratorium Oświaty z ramienia Wojewody Zachodniopomorskiego i Ministra Edukacji Narodowej ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację zadania wypoczynek dla dzieci i młodzieży. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie co roku składa zapotrzebowanie do Kuratorium Oświaty na wypoczynek letni.

Wypoczynek skierowany jest do dzieci i młodzieży z mniejszymi szansami, które ze względu na swoją sytuację, wynikającą z problemów rodzinnych, miejsca zamieszkania, niepełnosprawności i in. mają utrudniony dostęp do wypoczynku.

Beneficjentami wypoczynku letniego są dzieci i młodzież z rodzin wielodzietnych, żyjących w trudnych warunkach materialnych, wymagających szczególnego wsparcia wychowawczego, wychowankowie domów dziecka oraz innych placówek opiekuńczo- wychowawczych, a także rodzin zastępczych.

W roku 2019r. otrzymaliśmy 30 miejsc kolonijnych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Białogard. Dzieci spędziły wypoczynek letni w miejscowości Przesieka koło Karpacza.

### **III Stypendia Szkolne**

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Dochód netto na członka rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie może być wyższy niż kwota 528 zł.

Wypełnione kompletne wnioski wraz z załączonymi dokumentami należy składać od 01 września do 15 września b.r., a w przypadku słuchaczy kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowniczych służb społecznych w terminie do 15 października. W uzasadnionych przypadkach wniosek może być złożony po upływie terminu. Pomoc materialna przysługuje:



- uczniowi szkoły podstawowej, gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej, policealnej, do czasu ukończenia kształcenia- nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankowi ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży upośledzonej w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu zakończenia jego realizacji,
- słuchaczowi kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych, kolegium pracowników służb społecznych- do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia, zwanych w dalszej części „uczniem”.

Stypendium szkolne może być przyznane w okresie od września do czerwca w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowniczych służb społecznych od października do czerwca danego roku szkolnego.

Stypendium szkolne może być udzielone w następującej formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania a także poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników.

W roku 2019 złożono 324 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego. Łącznie wsparciem objętych zostało 240 rodzin.

#### **IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE**

##### **3.1 Świadczenia rodzinne**

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych GOPS, działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2019 roku ze świadczeń rodzinnych tj. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało ok. 534 rodzin, wydano ok. 610 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa.

Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

**TABELA Nr 6**

Rodzaj świadczeń	Wydatki w 2019 (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń w roku 2019	Liczba rodzin korzystających przez cały rok
Zasiłki rodzinne	697 089	5998	310
Dodatki do zasiłków rodzinnych	289703	2651	255
Zasiłki pielęgnacyjne	364 757	1935	186
Świadczenia pielęgnacyjne	583 265	370	35
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	49 000	49	46
Świadczenie rodzicielskie	229 113	255	38
Składki na ubezpieczenie społeczne	103 854	311	63
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	28 676	264	59
Specjalny zasiłek opiekuńczy	67 376	110	12
Zasiłek dla opiekuna	34 100	55	5
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia żywego dziecka" Za życiem"	8 000	2	2

**Zasiłki rodzinne** w 2019 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00zł. Ilość pobieranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami zwiększyła się, przyczyną może być zapewne świadczenie wychowawcze przyznawane od kwietnia 2016r. w kwocie 500zł na dziecko. Osoby wykonujące pracę za najniższą kwotę wynagrodzenia często rezygnują z zatrudnienia, a utrata dochodu kwalifikuje ich do przyznania prawa do zasiłku rodzinnego. Drugą przyczyną może być brak świadomości do jakich świadczeń jesteśmy uprawnieni. Składając wniosek o świadczenie wychowawcze, w wielu przypadkach okazywało się, że rodziny kwalifikują się do otrzymania innych świadczeń.

**Zasiłki pielęgnacyjne** do października 2019 w kwocie -184,42 zł od 1 listopada 2019 r. – 215,84zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Od stycznia 2013r. ustawa o świadczeniach rodzinnych uległa znaczącym zmianom w zakresie świadczeń opiekuńczych, wprowadzono zupełnie nowy typ świadczenia tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, a znaczącym modyfikacjom uległy przepisy dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych.

**Świadczenie pielęgnacyjne** jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Do grudnia 2019 r. wynosiło ono 1583,00zł miesięcznie. Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które w roku 2019r. wynosiło 764,00 zł.

**Zasiłek dla opiekunów** wypłacany jest w kwocie 620,00 zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

### 3.2 Fundusz alimentacyjny

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku. W roku 2019 wypłacono świadczeń na łączną kwotę 357 564 zł wypłacono 945 świadczeń.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ może np. wystąpić do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bądź zwrócić się z wnioskiem do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto organ podjął ponad 670 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla skarbu państwa. W tym celu organ współpracuje z instytucjami takim jak Prokuratura, Policja, Ministerstwo Sprawiedliwości, Powiatowy Urząd Pracy, Biura Informacji Gospodarczej czy Komornicy Sądowi.

Dodatkowo organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec

dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie gminy Białogard.

### 3.3 Karta Dużej Rodziny

16 czerwca 2014r. weszło w życie rozporządzenie rady ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. W roku 2019 wydano ponad 297 kart.

Celem ustawy jest wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez zmniejszenie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, ale także kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności. Ustawa wprowadza takie rozwiązania jak:

- przyznanie rodzinom wielodzietnym ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych,
- przyznanie ulgi 49% przy przejazdach kolejowych na podstawie biletów miesięcznych,
- zwolnienie z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary,
- przyznanie ulgi w opłacie paszportowej.

Zgodnie z przepisami ustawy uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane przez instytucje podległe właściwym ministrom, ale także przez inne podmioty na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw rodziny. Podmioty te przed podpisaniem umowy będą podlegały ocenie pod kątem zapewnienia jak najszerszej dostępności, atrakcyjności usług i gwarancji odpowiedniej jakości. Minister będzie mógł zawrzeć z wojewodami porozumienia w sprawie zawierania umów, a także zlecić, w drodze konkursu ofert, zawieranie umów organizacjom pozarządowym. Koszty związane z zawieraniem umów finansowane będą z budżetu państwa.

Każdy podmiot, który przyzna rodzinom wielodzietnym uprawnienia, będzie miał prawo do posługiwania się znakiem *TU HONORUJEMY KARTĘ DUŻEJ RODZINY*. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.

Od stycznia 2018r. zmieniły się zasady przyznawania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. W dotychczasowym stanie prawnym możliwe było przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego tzw. przyznaniem warunkowym (kryterium dochodowe nie mogło być przekroczone

więcej niż o kwotę najniższego zasiłku). Obecnie na podstawie nowych przepisów zmieniających ustawę o świadczeniach rodzinnych przyznanie warunkowe zostało zastąpione zasadą „złotówka za złotówkę”. Jeśli kryterium dochodowe zostanie przekroczone to prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami będzie przyznane w sytuacji, w której łączna kwota dochodu rodziny pomniejszona o kwotę kryterium dochodowego nie będzie wyższa od łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie.

Od stycznia 2018r. do katalogu świadczeń rodzinnych wprowadzono także świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie jest przyznawane na okres do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

### **3.4 Świadczenie wychowawcze**

1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016r. Zgodnie z w/w ustawa każde drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18 roku życia uprawnione jest do świadczenia wychowawczego w kwocie 500,00 zł miesięcznie. Aby otrzymać świadczenie na pierwsze dziecko trzeba spełnić kryterium dochodowe, które wynosi 800,00 zł netto na osobę w rodzinie. Jeśli w rodzinie jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bądź znacznym kryterium wynosi 1200zł. Do realizacji tego zadania wyznaczona została Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Białogardzie. W 2019r. wpłynęło 926 wniosków w formie papierowej i drogą elektroniczną. Miesięcznie ze świadczenia wychowawczego średnio korzysta ok. 856 rodzin. Do końca 2019r. GOPS w Białogardzie wypłacił świadczeń wychowawczych na kwotę 5 668 078,00 zł.

Realizacja programu Rodzina 500+ od samego początku przebiegała bardzo sprawnie, jeszcze przed wejściem w życie ustawy wywieszane były informacje dot. sposobu wypełniania wniosków oraz niezbędnych dokumentów. Wnioski służyły sukcesywnie i rozpatrywane były na bieżąco.

W dniu wejścia w życie ustawy „o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”- Rodzina 500+ działania były podejmowane nie tylko przez pracowników zajmujących się bezpośrednio obsługą zadania, ale również innych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie.

Pracownicy socjalni odgrywają kluczową rolę w realizacji Programu 500+, spotykają się z rodzinami i sprawdzają rzetelność wydatkowania przyznanych środków, sprawdzają co się dzieje w takiej rodzinie, aby wyeliminować przypadki nadużyć.

Aby wykluczyć ewentualną eksmisję rodzin z uwagi na zadłużenia w opłatach za zajmowany lokal, pracownicy socjalni i asystenci rodziny na bieżąco mają pieczę nad wydatkami

w rodzinach niezaradnych życiowo, które nie dbają o ten obowiązek. Takie działania przyczyniły się do tego, że wiele rodzin spłaciło zadłużenia za lokal i obecnie obniżyło swoje wydatki poprzez uzyskanie prawa do dodatku do wydatków mieszkaniowych. Bez wsparcia w ramach Programu 500+ takie działania nie były by możliwe. Pracownicy socjalni pracując w tych rodzinach przyczyniają się do podniesienia wśród dzieci poczucia bezpieczeństwa.

### **3.5 Świadczenie „Dobry start”**

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” jednostki samorządu realizują program mający na celu wesprzeć dzieci uczące się dodatkowymi środkami na ten cel.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł otrzymują rodzice/ osoby pełnoletnie uprawnione zgodnie z wytycznymi:

Świadczenie dobry start przysługuje:

1.1) rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – raz w roku na dziecko;

2) osobom uczącym się – raz w roku.

2. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

1) przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia;

2) przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

3. Świadczenie dobry start przysługuje także w przypadku:

1) ukończenia 20. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia;

2) ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. rok życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

4. W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie dobry start przysługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7. rok życia.

W ramach realizacji powierzonego zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął 612 wniosków. A skorzystało z programu 871 osób na łączną kwotę 261 300,00 zł.

## V. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2019 ROK ORAZ PLAN NA 2020 ROK GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE

Wykonanie za 2019r. wynosi **11 579 464,51** zł, na rok 2020 Ośrodek ma zaplanowaną dotację w wysokości **15 926 512,00** zł.

Wysokość dotacji przyznanej na poszczególne rodzaje działalności GOPS przedstawiono w tabeli nr 7.

**TABELA NR 7**

Rodzaj działalności	Wykonanie na 2019	Plan na 2019	%
<b>I Zadania własne ogółem w tym ;</b>	<b>1 604 491,08</b>	<b>1 874 985,00</b>	<b>117</b>
Wspieranie rodziny	31 418,94	52 700,00	167,73
Dożywiani	76 744,41	0,00	0
Dodatki mieszkaniowe	27 579,98	44 200,00	161,00
Rodziny zastępcze	27 118,74	60 000,00	222,00
Działalność placówek opiekuńczo wychowawczych	158 614,43	190 000,00	120,00
Pomoc materialna dla uczniów - stypendia	37 260,00	52 000,00	139,55
Ośrodek wsparcia	1 284,32	15 000,00	1.168,00
Usługi opiekuńcze	40 004,02	0,00	0
koszty utrzymania GOPS	756 955,49	887 085,00	117,66
Zasiłki i pomoc w naturze/ projekt	40 046,74/0,00	50 000,00/24000,00	125,00
Domy Pomocy Społecznej	402 083,90	500 000,00	125,00
Świadczenia wychowawcze	4 507,37	0,00	0,00
Świadczenia rodzinne i FA Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	872,74	0,00	0,00
<b>II Zadania zlecone ogółem w tym;</b>	<b>8 901 314,96</b>	<b>12 920 000 ,00</b>	<b>146,00</b>
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0,00	0,00	0
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – świadczenia rodzinne	28 676,06	24 000,00	84,00
Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2 858 744,51	2 930 000,00	103,00
Karta dużej rodziny	895,27	0,00	0

Wynagrodzenie opiekuna prawnego - zasiłek zasądzony postanowieniem Sądu	2 436,00	1 000,00	41,00
Świadczenia wychowawcze	5 740 392,05	9 700 000,00	168,97
Świadczenie 300+	270 010,00	265 000,00	99,00
Dodatki energetyczne	161,07	0,00	0
<b>III Dotacja z budżetu na zadania własne gminy w tym:</b>	<b>1 073 658,47</b>	<b>1 131 527</b>	<b>105,38</b>
Pomoc materialna dla uczniów - stypendia	149 040,00	0,00	0
Wspieranie rodziny	10 465,00	0,00	0
Dożywianie – posiłki dla potrzebujących	236 000,00	120 000,00	50,84
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – świadczenia społeczne	23 791,07	27 327,00	105,69
Zasiłki stałe	277 125,13	258 000,00	93,09
Zasiłki okresowe	192 475,69	244 000,00	127,00
koszty utrzymania GOPS	155 500,00	150 000,00	97,00
Projekt „Podziel się domem”	29 261,58	22 500,00	77,00
Projekt „ProOpieka -kompleksowe usługi opiekuńcze	0,00	309 700,00	0,00
<b>OGÓŁEM</b>	<b>11 579 464,51</b>	<b>15 926 512,00</b>	<b>138,00</b>

Z przedstawionej tabeli wynika, że dotacja, którą posiadamy nie zaspokoi wszystkich potrzeb Ośrodka. Śladem poprzednich lat dotacja na poszczególne zadania w szczególności na zadania zlecone jest uzupełniana w ciągu roku budżetowego.

Najpilniejsze sprawy pomocy społecznej w 2019r. to:

- Zapewnienie ciągłości realizacji świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych) w ramach zadań własnych i zleconych.
- Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którym objęte będą dzieci do 7 roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby i rodziny znajdując się w trudnej sytuacji życiowej.
- Realizacja wniosków osób oczekujących na skierowania do domów pomocy społecznej.



## **VI. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020 ROK**

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność korzystania z pomocy społecznej. Pomoc społeczna powinna również zapobiegać marginalizacji osób, rodzin, powinna mobilizować do aktywnego i samodzielnego działania i rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych.

Tabela nr 8 przedstawia plan zadań i potrzeb Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie na rok 2020.

**TABELA NR 8**

<b>Lp</b>	<b>Treść zadania</b>	<b>Sposób finansowania</b>	<b>Odpowiedzialny za realizację</b>	<b>Uwagi</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>
<b>1</b>	Realizacja zadań zleconych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej;	Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	W ramach zabezpieczonych dotacji
<b>2</b>	Realizacja zadań własnych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej;	Budżet Gminy Białogard	Kierownik GOPS	W ramach zabezpieczonych dotacji
<b>3</b>	Realizacja zadań w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych;	Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	Przyznana dotacja
<b>4</b>	Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;	Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	Realizacja działań wobec dłużników alimentacyjnych zmierzających do zwiększenia ściągalności należności

<b>5</b>	Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;	Budżet Gminy Białogard, Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	Objęcie pomocą w formie gorącego posiłku i zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności
<b>6</b>	Realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy o pieczy zastępczej-asystent rodziny;	MPiPS, Budżet Gminy Białogard	Kierownik GOPS	Objęcie pomocą rodzin, które wykazują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
<b>7</b>	Stypendia szkolne;	Budżet Wojewody, Budżet Gminy Białogard	Kierownik GOPS	Prognozowana liczba wniosków na nowy rok szkolny- 300 wniosków.
<b>8</b>	Realizacja ustawy o Karcie Dużej Rodziny;	Budżet Wojewody	GOPS	Działania podejmowane na rzecz rodzin wielodzietnych (przyjmowanie wniosków i wydawanie KDR)
<b>9</b>	Realizacja ustawy o „pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”;	Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	Realizacja programu „Rodzina 500 plus”
<b>10</b>	Szkolenia dla pracowników GOPS;	Budżet Gminy Białogard, Środki UE	Kierownik GOPS	Szkolenia podnoszące kwalifikacje i wiedzę pracowników GOPS
<b>11</b>	Współpraca ze specjalistami (prawnik, terapeuta, psycholog) w formie zatrudnienia, wolontariatu;	Budżet Gminy Białogard, Środki UE	Kierownik GOPS	Działania realizowane na rzecz podopiecznych, współpraca ze stowarzyszeniami.

<b>12</b>	Realizacja Programu „Dobry start”	Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	Realizacja zadania zgodnie z potrzebami mieszkańców Gminy Białogard
<b>13</b>	Realizacja ustawy „Za życiem	Budżet Wojewody	Kierownik GOPS	Realizacja zadania zgodnie z potrzebami mieszkańców Gminy Białogard

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie realizuje w swojej codziennej pracy Ustawę o pomocy społecznej, Ustawę o świadczeniach rodzinnych, Ustawę o pieczy zastępczej oraz realizuje zadania w oparciu o Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych.